

Amersfoort NCRI

Zaterdag 13 januari 2024

Goedemiddag dames en heren. Mijn naam is Kees de Lange, en ik ben emeritus hoogleraar natuurkunde aan de VU en UvA. Ook ben ik voormalig Senator, en in die rol ben ik in contact gekomen met het Iraans Verzet. Daar ben ik nu al meer dan 10 jaar voor actief.

Iran, het voormalige Perzië, is een land met een trotse geschiedenis van duizenden jaren en heeft een indrukwekkende cultuur. Iran heeft een bevolking van bijna 90 miljoen mensen en is daarmee een belangrijke speler in het Midden-Oosten. De belangrijkste tegenspeler van Iran is Saoedi-Arabië met bijna 37 miljoen inwoners. In deze landen worden verschillende varianten van de islam aangehangen.

Iran is lang geregeerd door de Pahlavi-dynastie gesticht door Reza Pahlavi, vaak Reza Sjah genoemd, die met dictatoriale macht regeerde van 1925 tot 1941. Reza Sjah werd door de geallieerden verbannen, omdat hij in de Tweede Wereldoorlog de zijde van nazi-Duitsland had gekozen. Hij werd in 1941 opgevolgd door zijn zoon, Mohammad Reza Pahlavi, die aanvankelijk geen dictatoriale macht had. In 1951 werd Mohammad Mossadeq de minister-president van Iran. Nadat deze in 1953 de Iraanse oliebedrijven nationaliseerde, werd hij afgezet door een staatsgreep, georganiseerd en uitgevoerd door de Amerikaanse inlichtingendienst CIA op aanvraag van de Britse MI6. Dit leidde ertoe dat de sjah dictatoriale macht kreeg die hij effectueerde met behulp van de geheime politie, de Savak. De weerstand tegen de sjah nam mede onder druk van de islamitische geestelijkheid snel toe, met het gevolg dat uiteindelijk in april 1979 Perzië werd uitgeroepen tot de Islamitische Republiek Iran. Khomeini, die aan de macht kwam, veranderde het gedeeltelijk verwesterde land in een streng religieus-fundamentalistische staat. Hij was aan de macht tot zijn dood in 1989 en werd opgevolgd door de nieuwe huidige geestelijke leider Ali Khamenei.

Onder Khomeini ontwikkelde Iran zich in hoog tempo tot een terroristische dictatuur. Onmiddellijk na zijn aantreden richtte hij de zogenaamde Iraanse Revolutionaire Garde op die tot op de huidige dag de Iraanse bevolking systematisch met alle middelen onderdrukt. Dit desastreuze terreurbeleid is door Khamenei voortgezet. In 1988 werden onder Ebrahim Raisi, de toenmalige openbare aanklager, 30 000 politieke gevangene, merendeels jongeren, zonder enige vorm van proces geëxecuteerd. Zij werden na executie vaak als afschrikwekkend voorbeeld dagenlang opgehangen aan lantaarnpalen. Raisi is sinds 2021 president van Iran. De terreur tegen de eigen bevolking gaat onverminderd door, waarbij vaak vrouwen die de islamitische kledingvoorschriften naar de mening van op straat actieve zedenmeesters onvoldoende naleven het slachtoffer zijn.

Niet alleen is het theocratische terreurregime van Iran een existentieel gevaar voor de eigen bevolking, het is evenzeer een gevaar voor de hele regio en daarmee voor de wereld. Iran spreekt regelmatig openlijk uit om de staat Israël definitief te willen vernietigen. Iran steunt en bewapend daartoe terreurorganisaties in het Midden-Oosten zoals Hamas en Hezbollah met wapens en geld, terwijl de eigen burgers economisch aan de grond zitten. Ook de Houthis in Zuid-Yemen ontvangen Iraans wapentuig om de internationale scheepvaart in de

Rode Zee te terroriseren. Daarnaast levert Iran grote en kostbare inspanningen om kernwapens te ontwikkelen.

De vraag is natuurlijk opportuun wat de internationale politiek doet tegen deze dreigingen. Jarenlang werd de politiek van appeasement gevolgd. Winston Churchill had over appeasement behartenswaardige dingen te zeggen: het voortdurend voeden van de krokodil in de hoop zelf als laatste opgegeten te worden. Neville Chamberlain sprak na een overleg met Hitler sussend over "peace in our time". De geschiedenis heeft geleerd wat wegkijken en inschikkelijkheid ten opzichte van Nazi-Duitsland de wereld gekost heeft.

De laatste jaren is er sprake van een belangrijke kanteling. Sinds de opkomst van het Iraans Verzet, de National Council of Resistance of Iran (NCRI) heeft zich onder de bezielende niet aflatende leiding van Maryam Rajavi ontwikkeld tot een cruciale internationale politieke factor. Via een doordacht tienpuntenplan dat de huidige terreurstaat Iran wil transformeren tot een seculiere democratische staat, wil de NCRI Iran weer terug geven aan zijn burgers.

Dat de theocratische terreurstaat Iran zich ontwikkeld heeft tot een ernstig geopolitiek probleem, wordt nog door weinigen ontkend. De vraag is wat de politiek er mee doet. In landen als de Verenigde Staten, Frankrijk, en het Verenigd Koninkrijk is er brede steun voor het Iraans Verzet die de politieke partijlijnen overstijgt. In Nederland, waar wegkijken bij problemen de norm is, heeft de politiek het te druk met geneuzel op de vierkante millimeter om nog tijd te kunnen besteden aan dit probleem van wereldformaat. In al die jaren dat ik actief ben bij het Iraans Verzet heb ik vrijwel nooit vertegenwoordigers van de Nederlandse politiek mogen ontwaren. Als Nederlander schaam ik mij daarvoor.

Vandaag vindt dan de opening van een tentoonstelling over Iran plaats in Amersfoort. Iedere bezoeker doet er goed aan de schokkende beelden op zich in te laten werken. Iedere bezoeker zou dit als aanmoediging moeten zien om zich te verdiepen in waar het Iraans Verzet voor staat. Iedere bezoeker zou het tienpuntenplan van de NCRI onder leiding van Maryam Rajavi op zich in moeten laten werken. Iedere bezoeker zou zich dienen te realiseren dat appeasement ten opzichte van een terreurstaat als Iran niets oplost en de zaak voor onschuldige burgers alleen maar verergert. Iedere bezoeker zal zich moeten realiseren dat het wel genoeg geweest is. Ik wens u veel sterkte.

Lang leve een vrij en democratisch Iran.

Prof. Dr. C.A. de Lange